

**TECHNICKÉ
MUZEUM
V BRNĚ**

Knihovna TMB

326802000686

Prohlídky v těšanské kovárně doprovází během roku akce zaměřené na řemeslo kovářské a kolářské i na život našich předků – např. mezinárodní setkání kovářů damascenské oceli, Kovářská a kolářská sobota, Zpívání u kovárny a Mladý těšanský kovář.

Další památky ve správě Technického muzea v Brně

Větrný mlýn v Kuželově / Stará huť u Adamova / Šlakhamr v Hamrech nad Sázavou / Areál československého opevnění v Šatově / Vodní mlýn ve Slupi

OTEVÍRACÍ DOBA

červen–září: středa až neděle, svátky
9.00–12.00 / 13.00–17.00

duben, květen, říjen: soboty, neděle, svátky
9.00–12.00 / 13.00–17.00

Poslední vstup je v 16.30.

Případně-li svátek na pondělí, úterý, zavíracím dnem je středa následující po tomto svátku.

KONTAKT

Těšany 33
664 53 Těšany
T +420 544 248 713 / +420 724 239 656
tesany@tmbrno.cz
www.tnbrno.cz

**TECHNICKÉ
MUZEUM
V BRNĚ**

R408

BAROKNÍ KOVÁRNA V TĚŠANECH

BAROKNÍ KOVÁRNA V TĚŠANECH

První písemné zprávy o kovárně v Těšanech pocházejí z konce 17. století. Byla součástí vrchnostenského dvora, o kterém je zmínka již v roce 1377. Dá se tedy předpokládat, že zdejší kovářská dílna vznikla bezprostředně po jeho založení.

Těšanský kovář býval původně panským služebníkem. Od vrchnosti dostával naturálie, obilí, dřevo, pivo a k užívání polnosti. Za peníze pracoval pro poddané a kolem projíždějící formany. Pravidelně se zde zastavovali vápeníci vozící vápno z Moravského krasu na jižní Moravu. Stálými zákazníky byli také řezníci, kteří jezdili s masem do Brna a sedláci z okolních vesnic. Koně pro kování se přivazovaly k břevnu v podloubí. Dodnes, např. při Národopisných slavnostech, se mohou návštěvníci podívat na ukázky podkovářské práce. Kromě koní se v podloubí kovalo také rozměrnější zemědělské nářadí jako vozy, žebřiny, sáně atp.

Vlastní dílna kovárny je vybavena po stranách komínu dvěma kovářskými výhněmi s měchy. U každé pracovali dva lidé: kovář a učeň, který šlapal měchy a pomáhal přidržovat rozžhavené železo. Vedle nich se ještě další učeň či tovaryš věnoval práci s chladným kovem. Dnešní podoba kovárny svým uspořádáním odpovídá druhé polovině 19. století. V interiéru jsou dále dvě kovadliny a podkovářské stolky, kovářský ponk a různé druhy kovářského nářadí.

Kovář s rodinou bydlel ve dvou místnostech – kuchyni a světnici. Vybavení obytných místností těšanské kovárny znázorňuje životní styl kováře na přelomu 19. a 20. století. Během roku se zde konají různé akce a výstavy, které ještě podrobněji přibližují život v dané době.

V bývalých hospodářských budovách si mohou návštěvníci prohlédnout ukázky rozměrnějších kovářských výrobků, např. pluh, brány, části zemědělských povozů či řezačku na slámu a také drobné kovářské práce – zámky, panty a sbírku damascenských nožů. V rámci komplexu je instalována také expozice kolářství, které s kovářským řemeslem úzce spolupracovalo. Představuje základní technologie, typické výrobky a nářadí tohoto řemesla.

Kovárna v Těšanech je ojediněle zachovalým objektem větší řemeslnické dílny ve spojení s hospodářským a obytným stavením.

